

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi Suomen Pankin ohjesäännön 4 ja 30 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi Suomen Pankin ohjesäännön määräyksiä, jotka koskevat Suomen Pankin kantarahaston määrää sekä Suomen Pankin rahastojen karttumista.

Nykyisten säännösten mukainen kantarahaston määrä sekä pankin vararahaston kartuttamisvelvoite ovat reaaliarvoltaan laskeneet siinä

määrin vuodesta 1976, jolloin näitä määriä viimeksi korotettiin, että on perusteltua tarkistaa kyseisiä säännöksiä näiltä osin. Jotta uusia säännöksiä voitaisiin soveltaa jo pankin vuoden 1981 tilinpäätökseen, ehdotetaan, että laki tulisi voimaan 31 päivänä joulukuuta 1981.

PERUSTELUT

Suomen Pankin ohjesäännön (365/25) 4 § muutettiin 9 päivänä tammikuuta 1976 annetulla lailla (18/76) siten, että pankin kantarahaston määrä korotettiin 600 miljoonasta markasta 1 400 miljoonaan markkaan. Korotus toteutettiin siirtämällä tarpeellinen määrä järjestelytileillä olleita varoja kantarahastoon. Mainitulla lailla muutettiin myös ohjesäännön 30 §:n 1 momentti siten, että se kanta- ja vararahastojen yhteenlaskettu määrä, jonka saavuttamiseen saakka pankin vuosivoitosta ainakin puolet on käytettävä vararahaston kartuttamiseen, säädettiin 2 400 miljoonaksi markaksi.

Kantarahaston määrää on pyritty pitämään taseen loppusummaan verrattuna likimäärin muuttumattomana. Kun vuonna 1970 kantarahaston määrä korotettiin 300 miljoonasta markasta 600 miljoonaan markkaan, muuttui tämä suhdeluku 10 prosentista 16 prosenttiin. Alussa mainittu vuoden 1975 tilinpäätöksen yhteydessä toimeenpantu korotus 1 400 miljoonaan markkaan nosti silloisen vastaavan suhdeluvun 8 prosentista 16 prosenttiin. Taseen loppusumman kohoaminen vuodesta 1975

on aiheuttanut kantarahaston suhteellisen määrän laskemisen takaisin 7 prosenttiin.

Suomen Pankin kanta- ja vararahastot olivat kuluvan vuoden elokuun lopussa 10,8 prosenttia taseen loppusummasta ja kaikki omat varat, järjestelytilit mukaan luettuina, 25,1 prosenttia sanotusta summasta. Kanta- ja vararahastojen yhteismäärä oli 2 150 115 922,08 markkaa. Koska edellä mainittujen rahastojen suhdetta taseen loppusummaan ei pankin sitoumusten kasvu huomioon ottaen voida pitää tyydyttävänä, ovat eduskunnan pankkivaltuusmiehet esittäneet tehtäväksi pankin omia varoja ja voiton käyttöä koskeviin Suomen Pankin ohjesäännön 4 §:ään ja 30 §:n 1 momenttiin tilanteen vaativat muutokset.

Eduskunnan pankkivaltuusmiehet ovat myös hyväksyessään 18 päivänä joulukuuta 1980 Suomen Pankin tilinpäätöksen perusteet 1980 edellyttäneet ryhdyttäväksi näihin toimenpiteisiin.

Pankkivaltuusmiesten ehdotukseen yhtyen pitää hallitus tarkoituksenmukaisena, että Suomen Pankin kantarahaston nykyisin 1 400 miljoonassa markassa pysytettäväksi säädetty mää-

rä nostettaisiin 3 000 miljoonaan markkaan, jolloin kantarahaston osuus taseen loppusummasta nousisi noin 15 prosenttiin. Korotus toutettaisiin siten, että tarpeellinen määrä arvonjärjestelytilien varoja siirretään kantarahastoon. Samasta pankin rahastojen reaaliarvon säilyttämiseen tähtäävästä syystä pankin kanta- ja vararahastojen yhteismäärä, jonka saavuttamiseen saakka vuosivoitosta ainakin puolet on käytettävä vararahaston kartuttamiseen, ehdo-

tetaan nostettavaksi 2 400 miljoonasta markasta 5 000 miljoonaan markkaan. Lisäksi hallitus ehdottaa, että edellä tarkoitettu ohjesäännön muutos tulisi voimaan 31 päivänä joulukuuta 1981, jotta uusia säännöksiä voitaisiin soveltaa jo pankin vuoden 1981 tilinpäätökseen.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

Suomen Pankin ohjesäännön 4 ja 30 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 21 päivänä joulukuuta 1925 annetun Suomen Pankin ohjesäännön (365/25) 4 § ja 30 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat 9 päivänä tammikuuta 1976 annetussa laissa (18/76), näin kuuluviksi:

4 §

Pankin rahastot ovat:

kantarahasto, joka on saatettava kolmentuhannen miljoonan markan suuruiseksi ja siinä määrässä pysytettävä; sekä

vararahasto, jota on kartutettava, niin kuin jäljempänä tässä ohjesäännössä säädetään, ja johon ei saa lukea pankin kiinteistöjen ja kaluston eikä pankin omistamien osakkeiden arvoa.

30 §

Kunnes pankin kanta- ja vararahastot ovat yhteensä nousseet viiteentuhanteen miljoonaan

markkaan, on pankin vuosivoitosta ainakin puolet käytettävä vararahaston kartuttamiseen. Sen jälkeen on vähintään kolmannes vuosivoitosta siirrettävä vararahastoon. Sen osan voitosta, joka ei ole menevä pankin rahastojen kartuttamiseen, saattaa eduskunta määrätä yleisiin tarkoituksiin käytettäväksi.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 1981.

Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 1981

Tasavallan Presidentin estyneenä ollessa

Pääministeri

MAUNO KOIVISTO

Valtiovarainministeri *Abti Pekkala*

Laki**Suomen Pankin ohjesäännön 4 ja 30 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 21 päivänä joulukuuta 1925 annetun Suomen Pankin ohjesäännön (365/25) 4 § ja 30 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat 9 päivänä tammikuuta 1976 annetussa laissa (18/76), näin kuuluviksi:

*Voimassa oleva laki***4 §**

Pankin rahastot ovat:

kantarahasto, joka on saatettava tuhannen-neljäsadan miljoonan markan suuruiseksi ja siinä määrässä pysytettävä; sekä

vararahasto, jota on kartutettava, niin kuin jäljempänä tässä ohjesäännössä säädetään, ja johon ei saa lukea pankin kiinteistöjen ja kaluston eikä pankin omistamien osakkeiden arvoa.

30 §

Kunnes pankin kanta- ja vararahastot ovat yhteensä nousseet kahteentuhanteen neljäänsataan miljoonaan markkaan, on pankin vuosivoitosta ainakin puolet käytettävä vararahaston kartuttamiseen. Sen jälkeen on vähintään kolmannes vuosivoitosta siirrettävä vararahastoon. Sen osan voitosta, joka ei ole menevä pankin rahastojen kartuttamiseen, saattaa eduskunta määrätä yleisiin tarkoituksiin käytettäväksi.

*Ehdotus***4 §**

Pankin rahastot ovat:

kantarahasto, joka on saatettava *kolmen-tuhannen miljoonan markan* suuruiseksi ja siinä määrässä pysytettävä; sekä

vararahasto, jota on kartutettava, niin kuin jäljempänä tässä ohjesäännössä säädetään, ja johon ei saa lukea pankin kiinteistöjen ja kaluston eikä pankin omistamien osakkeiden arvoa.

30 §

Kunnes pankin kanta- ja vararahastot ovat yhteensä nousseet *viiteentuhanteen miljoonaan markkaan*, on pankin vuosivoitosta ainakin puolet käytettävä vararahaston kartuttamiseen. Sen jälkeen on vähintään kolmannes vuosivoitosta siirrettävä vararahastoon. Sen osan voitosta, joka ei ole menevä pankin rahastojen kartuttamiseen, saattaa eduskunta määrätä yleisiin tarkoituksiin käytettäväksi.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä joulukuuta 1981.

